

API KØERNES LIGGETID NÅR BUNDEN FEMSEKS UGER EFTER KÆLVNING

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Når koens liggetid er lavest, skyldes det ikke et mindre behov for hvile, men et større behov for tid til at æde. Hendes pressede tidsbudget må derfor ikke begrænses af u hensigtsmæssig indretning og management.

Ny forskning viser, at malkekoens liggemønster ændrer sig meget gennem laktationen. Lige efter kælvning er liggetiden typisk omkring 11,5 time, men herefter falder den en del og når et bundniveau på ca. 10,5 time fem uger efter kælvning. Førstekalvskøerne starter lidt lavere og når også et lavere bundniveau. Fem til seks uger efter kælvning stiger liggetiden igen og når et mere stabilt niveau omkring 20 uger efter kælvning på ca. 12 timer.

Især sengenes underlag er vigtig for komforten, og dermed hvor lang tid hun ligger ned.

Foto: SEGES

STRAMT TIDSBUDGET – ISÆR I TOPLAKTATION

Koens behov for hvile er meget stort, og det er afgørende for hendes sundhed og ydelse, at hvile-behovet opfyldes. Men hendes tidsbudget er stramt – ikke mindst i toplaktationen. Derfor er faldet i liggetiden efter kælvning ikke et udtryk for et mindre behov for hvile, men derimod at hun er nødt til at bruge mere tid på foderoptagelse. Derfor er det ekstra vigtigt, at staldindretning og management er i top for at give de toplakterende køer gode betingelser. Hun prioriterer nemlig selv hvile meget højt.

GØR HVILE NEMT OG KOMFORTABELT

Det pressede tidsbudget betyder altså, at koen, i den tid hun har til at ligge ned, ikke må begrænses af uhensigtsmæssig staldindretning eller management. Især sengenes underlag er vigtig for komforten, og dermed hvor lang tid hun ligger ned. Er underlaget blødt og tørt, fremmer det komforten og dermed liggetiden, mens mere hårde underlag eller våde områder i sengebåsen forkorter liggetiden. Ligeledes er for korte senge, måske på grund af en forkert indstillet nakkebom eller stolper placeret tæt foran sengebåsene, med til at hæmme koens bevægelser, når hun skal lægge sig, og når hun skal op at stå. Hvis det ser ud til, at de toplakterende køer ligger for lidt, er der god grund til at gennemgå staldindretning og vedligeholdelse af sengene.

“Hvis det ser ud til, at de toplakterende køer ligger for lidt, er der god grund til at gennemgå staldindretning og vedligeholdelse af sengene”

OVERGANGSPERIODEN BØR FORLÆNGES

Overgangsperioden fra goldko til toplakterende malkeko er som bekendt en kritisk periode, og nogle bedrifter har etableret en særlig afdeling for disse køer. Traditionelt har overgangsperioden været regnet fra ca. tre uger før til ca. tre uger efter kælvning. Set i lyset af den nye viden om, at køernes hviletid først begynder at stige fem-seks uger efter kælvning, bør længden af overgangsperioden måske forlænges til fem-seks uger efter kælvning.